

Klemencsics Andrea:
Strasbourg Figyelő 2.

Emberi Jogok Európai Bírósága a nyári ítélezési szünet után szeptembertől ismét folytatja munkáját. A legújabb határozatok ismertetése előtt, íme, egy rövid összefoglaló a nyári ítélezési szünet előtti döntésekről.

Nyáron nyolc Magyarországot érintő döntést hozott az Emberi Jogok Európai Bírósága, ezek közül is a két legjelentősebb a 98%-os különadó (három ítélet) és a kettős állampolgárság kapcsán hozott döntése volt. **A 98%-os különadó kapcsán** először [2013. május 14-én](#) született ítélet, amelyet aztán a [június 25-i](#) és a [július 2-i](#) ítéletek megerősítettek. A Bíróság a különadót az Emberi Jogok Európai Egyezményének Első Kiegészítő Jegyzőkönyvébe, azaz a tulajdon védelmébe ütközőnek találta. A május 14.-i ítélet alapvetően meghatározta a későbbi két határozat tartalmát, illetőleg a most még a Bíróság előtt lévő ügyekben is várható döntéseket is.

A kérelmező indoklása alapvetően arra irányult, hogy a különadó sérti a tulajdonhoz való jogot és diszkrimináció tilalmát, ugyanis csak és kizárólag közsférában dolgozókra érvényes. A kormány nem tagadta, hogy a magántulajdonba beavatkozás történt, ám ezt szükségesnek vélte a társadalom igazságérzetének, a jó erkölcsnek illetőleg az államkincstár védelmének az érdekében, amely igazolásaként tekintette, hogy csak a 3,5 millió forint feletti végkielégítés összegét sújtotta 98%-os adóval az állam, a többit 16%-os adó terhelve. A Kormány érvelésének egyik vezérfonalát tehát az összeg kimagasló voltára történő hivatkozás jelentette, azaz, hogy 2010-ben 16 havi átlagkeresetnek felelt meg a végkielégítés összege és ezáltal sem aránytalanul nagy terhet nem rótt a kérelmezőre sem pedig a megélhetését nem veszélyeztette. Az utóbbi két érvet a kérelmező cáfolta, ugyanis rámutatott elbocsátása váratlan voltára és megélhetésének ebből adódó nehézségeire, az egy évig tartó munkanélküliségére. Az érvelés másik vezérszálát ugyanakkor az intézkedés által elérni kívánt cél jelentette - a kimagasló végkielégítések megszüntetése - és az Európai Unió törekvések összhangjára történő hivatkozás.

A Bíróság döntésében Magyarországot elmarasztalta, valamint kártérítés és eljárási költségek megfizetésére kötelezte. A Kormány egy darabig hezitált a döntés elleni fellebbezésen, azonban **Strasbourg a májusi ítéletét júniusban és júliusban ismételten megerősítette, másik két közalkalmazott elbocsátása ügyében.** A 98%-as különadóval kapcsolatban még számos ügy van a Bíróság előtt, amiben összesen szintén hasonló döntések várhatóak, legfeljebb a megítélt összeg nagyságában lehetnek eltérések.

*

A másik fontos [magyar vonatkozású ügy](#), melynek szeptember végén újból fellángolt az [aktualitása](#), **akettős állampolgárság ügyében hozott döntés** volt. Két szlovákiai magyar fordult az Emberi Jogok Európai Bíróságához, ugyanis miután felvették a magyar állampolgárságot a szlovák állampolgárságukat elvesztették. A kérelmezők azzal érveltek

a Bíróság előtt, hogy a szlovák alkotmány ellenére fosztották meg őket az állampolgárságuktól, semmilyen jogorvoslati lehetőséget nem biztosítottak számukra, illetve a parlamenti választásokon sem szavazhattak és a társadalombiztosításnál is különféle nehézségeik támadtak.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta, hogy **nincsen joghatósága megítélni, hogy sérti-e a szlovák alkotmányt az állampolgárságtól való megfosztás**, ugyanis a strasbourgi intézmény csak az Emberi Jogok Európai [Egyezménye](#) alapján jár el, ami nem tartalmaz jogot az állampolgárság megtartásához vagy felvételéhez. A döntés elutasítását végül a Bíróság azzal indokolta, hogy szabad akaratukból olyan időpontban kérték a magyar állampolgárságot a kérelmezők, amikor a szlovák állampolgársági törvény következményeivel tisztában voltak.

A döntés következményeként augusztusban és szeptember elején is tüntetést szerveztek a szlovák alkotmánybíróság elé a döntés megváltoztatása végett. A tüntetések szlogenje: *Ébresztő Szlovákia, fogynak a polgáraid*. A szlogen oka, hogy a szlovák belügyminisztérium jelentése szerint **a törvény hatályba lépése óta 575 ember vesztette el a szlovák állampolgárságát. A helyzet érdekessége, hogy többségük cseh állampolgár lett**, és közülük mindössze harmincöt lett magyar állampolgár. Bár Magyarország vonatkozásában kedvezőtlen döntést hozott a Strabourgi Bíróság, a kérelmezők abban bíznak, hogy Brüsszelben másként ítélik meg a kialakult helyzetet.